

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming	Datum	14 september 2023
Zaaknummer	Z2023-00001141	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2023-00014597	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	1 juni 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	- Voorschriften bij de ontheffing - Voorgeschreven maatregelen - Locatie plangebied - Locatie aangetroffen verblijfplaats		

Ecologica heeft namens [REDACTED] een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Amersfoortseweg 6 in Maarn (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2023-00001141.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, tweede lid en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone grootoorvleermuis. We verlenen de ontheffing voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 30 juni 2026.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op sloop en herbouw van de bebouwing in het plangebied. Er worden ook enkele bomen gekapt. De huidige bebouwing bestaat uit zowel een woonhuis als een gastenverblijf bestaande uit één woonlaag. De bebouwing ligt op een helling binnen het zandlandschap van de Utrechtse Heuvelrug. Het plangebied wordt omringd door inlandse bomen en gemengd loof-naaldbos. De nieuwbouw bestaat uit twee energie-neutrale gebouwen, een woning en gastenverblijf. In het zuid-zuidoostelijke deel van het plangebied is gazon aanwezig dat overloopt in een open terrein waar structuurheide wordt ontwikkeld. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3 van deze beschikking.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in de artikel 3.5, tweede lid en vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) voor de periode van 1 juni 2023 tot en met 30 juni 2026.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

2.3 Toetsingskader

De gewone grootoorvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone grootoorvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Alternatieve locatie

“Om de gewenste herinrichting van het bouw- en woonvlak te realiseren en de toekomstige risico's a.g.v. de hoge brandgevaarlijkheid, het zeer milieuonvriendelijke energielabel, de bouwtechnische staat (...) is het absoluut noodzakelijk de gebouwen te slopen”

Alternatieve locaties voor het verduurzamen van de aanwezige bebouwing zijn niet aanwezig. De geplande werkzaamheden zijn locatie gebonden.

Alternatieve werkwijze

Voorafgaand aan en tijdens de uitvoering van werkzaamheden worden alle mogelijke voorzorgsmaatregelen getroffen om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken. Er zijn en worden voldoende mitigerende en compenserende maatregelen genomen. De alternatieve verblijfplaatsen zijn tijdig aangeboden aan de gewone grootoorvleermuis en ook direct succesvol in gebruik genomen. Totaalsloop is benodigd om de gewenste verduurzaming te realiseren en de hoogst haalbare energielabel in deze situatie te behalen. Het is hierbij geen redelijke alternatief om de verblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis te behouden.

Alternatieve planning

De planning is volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de gewone grootoorvleermuis. De verblijfplaats wordt ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periode van de gewone grootoorvleermuis. Een redelijke alternatieve planning is daarom niet aan de orde.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soort optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Voor de gewone grootoorvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Onderbouwing en beoordeling van belang

U heeft aangegeven dat de werkzaamheden nodig zijn voor het creëren van een geschikte, gezonde, veilige en zeer milieuvriendelijke woonomgeving.

In het activiteitenplan van mei 2023 geeft u het volgende aan:

"De bebouwing van 1952 is halfsteens, betimmerd met hout, zonder toegankelijke ruimte daartussen. Er is dus geen isolerende spouwruimte. De beide gebouwen hebben lage vlissingen, maar geen kelders. De nieuwere verbindende, tussenliggende blokhutachtige bebouwing uit 2013 heeft een enkelvoudige houten wand, (zonder spouw), geen kelders, maar wel lage vlissingen. De houten wanden zijn zeer brandgevaarlijk. Het dak is van kunststof. Met betrekking tot de staat van de gebouwen en aangehangen veiligheid-, gezondheids- en milieuaspecten valt dus op te merken dat:

- het veilige gebruik van de gebouwen in het geding is. De houten muren zijn zeer dun en extreem brandbaar"

Ook heeft u in het activiteitenplan van mei 2023 aangegeven dat beide gebouwen binnen het plangebied niet geïsoleerd zijn. De aanwezige vlissingen zijn wel geïsoleerd, maar desondanks is het energielabel F. Tevens is het

moeilijk om de bebouwing te verwarmen. Dit gebeurt nu met een grote houtverbrandingsoven/kachel. In een normale winter wordt er minimaal 22 m³ hout verbrand. Dit geeft een ongunstige uitstoot van fijnstof, stikstof en smog in het midden van de het bos en natuurgebied de Utrechtse Heuvelrug. Om te verduurzamen en energie te besparen is sloop en nieuwbouw vereist, het isoleren van de huidige bebouwing is niet mogelijk. De sterk verouderde en energie-onzuinige bebouwing wordt gesloopt en maakt plaats voor twee energie-neutrale gebouwen bouwen, met energielabel A++++.

U heeft hiermee onderbouwd dat er sprake is van verduurzaming.

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit.

De verduurzaming van bestaande woningen is daarom in het belang van de volksgezondheid.

Door klimaatverandering is niet alleen de volksgezondheid, maar ook de openbare veiligheid in het geding. In de "Nationale Veiligheid Strategie" van 2019 wordt klimaatverandering, in combinatie met de (versnelde) zeespiegelstijging, aangemerkt als een risico voor de samenleving. In Nederland vergroot klimaatverandering bijvoorbeeld het risico op overstromingen (vanuit zee en/of vanuit een rivier). In de "Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid" van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (2022) wordt beschreven dat klimaatverandering verschillende nationale dreigingen versterkt. Door klimaatverandering wordt de kans op weersextremen groter. Dit is bijvoorbeeld extreme neerslag, extreme hitte en extreme droogte. Dit zijn op zich al bedreigingen voor de nationale veiligheid, maar de extremen kunnen ook leiden tot verstoringen in de vitale infrastructuur, zoals de drinkwater-, elektriciteits- en telecomvoorzieningen. Verduurzaming heeft als doel de klimaatverandering te beperken. Daarom is verduurzaming ook in het belang van de openbare veiligheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde vleermuisonderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soort

De gewone grootoorvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er is een verblijfplaats vastgesteld in het aangebouwde fietsenhok. De aangetroffen verblijfplaats is alleen vastgesteld op basis van de aanwezigheid van oude keutels, de soort zelf is niet aangetroffen in het fietsenschuurtje. Door de aanwezigheid van een laag aantal oude keutels en foeragerende dieren en een baltsend individu rond de verblijfplaats, is er vanuit gegaan dat het hier gaat om een tijdelijke zomerverblijfplaats. Er is niet onderzocht of de soort mogelijk jaarrond gebruik maakt van de verblijfplaats. Het is dan ook mogelijk dat een individu gebruikt maakt van het fietsenschuurtje gedurende milde winters. Omdat niet is uit te sluiten dat mogelijk individu in de winterperiode aanwezig is dient er vanuit gegaan te worden dat de verblijfplaats jaarrond in gebruik wordt genomen. De locatie van de verblijfplaats is opgenomen in bijlage 4 van deze beschikking.

Ter mitigatie van de aangetroffen verblijfplaats zijn er twee clusters van vier vleermuiskasten opgehangen, vier van de acht kasten zijn direct in gebruik genomen door de gewone grootoorvleermuis. Deze kasten zijn in gebruik door één tot vijf exemplaren van de soort per kast.

Staat van instandhouding

Landelijk

De Zoogdiervereniging beschrijft de landelijke staat van instandhouding van de gewone grootoorvleermuis als “matig ongunstig”.

Regionaal

U geeft aan: “Volgens de Zoogdiervereniging is de staat van instandhouding van de gewone grootoorvleermuis op de gehele Utrechtse Heuvelrug en aangrenzende gebieden (zoals de Forten van de Hollandse Waterlinie) anno 2023 stabiel, na jarenlange matige vooruitgang. De grootoorvleermuizen zijn goed voor 2.718 waarnemingen, op 34 (97%) locaties in de Nieuwe Hollandse Waterlinie met waarnemingen van *P. auritus* op al deze locaties. De gemiddelde jaarlijkse aantallen stegen van 29 in het eerste decennium tot 89 in het meest recente decennium. In 1980-2000 liet de populatie een matige groei zien en van 2001-2020 was de populatie stabiel.”

Lokaal

U geeft aan: “Verspreidingsgegevens van o.a. de Zoogdiervereniging en raadpleging van de NDFF laten zien dat er in de directe omgeving van Soria Moria diverse waarnemingen van gewone grootoorvleermuis bekend zijn. Zo neemt op de vogeltelpost Noordhout (op 1700 meter van Soria Moria) het aantal grootoren dat in de schafteek (...) verblijft, niet af (mededeling trektellers). (...) langlopende tellingen van overwinterende gewone grootoorvleermuizen in bekende winterverblijfplaatsen op (deels voormalige) Defensie terreinen in bos- en heidegebieden in Amersfoort, Leusden en Soest tonen aan dat de gewone grootoorvleermuis door de laatste decennia heen, na een dip in 2018 en 2022, een gestage vooruitgang kent.”

Uit gegevens van Rijksvastgoedbedrijf van februari 2023 blijkt dat de aantalsontwikkeling van de gewone grootoorvleermuis in de omgeving Soest, Amersfoort en Leusden gestaag groeit en dat de staat van

instandhouding de lokale deelpopulatie van de gewone grootoorvleermuis in bossen en heide op de Utrechtse Heuvelrug gunstig.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soort

Bij sloop van de gebouwen zal de zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis verloren gaan. Tevens worden vier kasten in het westelijke cluster, aangeboden ter mitigatie, verhangen. Hierdoor wordt de gewone grootoorvleermuis verstoord. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We hebben de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen goedgekeurd. Deze staan in bijlage 2 van deze beschikking. In bijlage 1 vindt u de extra mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

De voorgestelde maatregelen om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken, zijn in dit geval voldoende om de volgende redenen. U heeft voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen geplaatst. In totaal zijn er acht vleermuiskasten, in twee clusters van vier kasten, binnen het plangebied opgehangen. De kasten in het oostelijke cluster zijn direct na plaatsing in gebruik genomen, wat betekent dat deze maatregelen direct effectief zijn gebleken. De kasten in het westelijke cluster hangen mogelijk binnen de invloedsferen van de werkzaamheden. Om verstoring te voorkomen en de functionaliteit van deze kasten te borgen, worden de kasten uit het westelijke cluster nog verhangen. De kasten worden hierbij tijdelijk verwijderd en verplaatst naar een locatie twintig meters achter het oostelijke cluster. Nagenoeg op dezelfde locatie als waar het nieuwe houthok gebouwd gaat worden met daarin de permanente compensatie voor de gewone grootoorvleermuis. Wij hebben een voorschrift opgenomen over de ingebruikname van de tijdelijke voorzieningen en het verplaatsen hiervan. Tevens is er een voorschrift opgenomen over het realiseren van de permanente compensatie.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de gewone grootoorvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Ecologica en een afschrift van de beschikking aan:

- [REDACTED];
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Utrechtse Heuvelrug.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Print het ingevulde formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Valid Signed door

op 14-09-2023

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen. Is het voor dit specifieke project niet mogelijk om de werkzaamheden twee weken voor de start te melden? Dan moet u contact opnemen met de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) via handhaving-wnb@rudutrecht.nl of 030 702 33 00.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante

resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. De tijdelijke kasten van het westelijke cluster mogen verplaatst worden indien is vastgesteld dat deze kasten niet in gebruik zijn genomen door vleermuizen. Voorafgaand dient dan ook een controle op aanwezigheid van vleermuizen uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige. Indien de kasten in gebruik zijn genomen dienen de kasten eerst ongeschikt gemaakt te worden.
12. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen moet plaatsvinden in het actieve seizoen van de gewone grootoorvleermuis en buiten de kwetsbare perioden. Dit betekent dat het ongeschikt maken moet worden uitgevoerd in de periode tussen 1 april - 1 mei en 1 september – 15 oktober.
13. Het ongeschikt maken van de aan te tasten verblijfplaats in het aangebouwde fietsenhok dient te gebeuren door het leeghalen van het hok. Wanneer het fietsenhok volledig leeg is, dient er flinke tocht gecreëerd te worden en licht toegelaten worden door het verwijderen van een deel van de dakbedekking/dakpannen. Het ongeschikt maken moet altijd gebeuren onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
14. Als tijdens de werkzaamheden onverhoopt vleermuizen aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden direct te worden stopgezet en moet een ter zake kundige ecooloog worden geraadpleegd. De werkzaamheden mogen pas worden voortgezet wanneer de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. In geen geval mogen deze worden gevangen of verplaatst.
15. Het natuurvrij verklaren van ongeschikt gemaakte verblijfplaatsen mag pas gedaan worden na vier aaneengesloten nachten, waarin het tenminste twee dagen bij zonsondergang en zonsopkomst een temperatuur van minimaal 10 graden is geweest in combinatie met gunstige weersomstandigheden (geen regen en harde wind). Deze controle dient te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige.
16. Voor de plaatsing van de permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone grootoorvleermuis geldt dat deze moet voldoen aan de volgende kenmerken:
 - vrij van kunstlicht en verstoring (geen lichtuitstraling van verlichting aan de bebouwing of vanuit aanwezige ramen);
 - buiten bereik van predatoren liggen;
 - op een minimale hoogte die vergelijkbaar is met de oorspronkelijke verblijfplaats.

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

17. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.
18. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen mogen pas verwijderd worden wanneer de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zijn en wanneer de betreffende tijdelijke voorzieningen niet in gebruik genomen zijn door beschermde soorten. Na de realisatie van de permanente voorzieningen dienen ook weer de geldende gewenningsperioden gehanteerd te worden.
19. Zolang de tijdelijke kasten functioneren ter compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen, moeten deze elk half jaar worden gecontroleerd op functionaliteit door deze schoon te maken en, indien nodig, te onderhouden, indien er vleermuizen in de kast aanwezig zijn dient er contact opgenomen te worden met een ecologisch deskundige.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

(Bron: "Activiteitenplan sloop schuurtje met grootoorvleermuis, Soria Moria" van mei 2023)

6.1 Ecologische begeleiding door vleermuisdeskundige

De activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een ervaren vleermuisdeskundige (...). Deze ervaren vleermuisdeskundige zal beschikbaar zijn gedurende het project. Dit, om te waarborgen dat het uitvoeren van de sloop buiten de kwetsbare perioden van de gewone grootoorvleermuis plaatsvindt, en door vast te stellen dat de verblijfplaats daadwerkelijk verlaten is en dus gestart kan worden met de sloopwerkzaamheden.

De deskundige vleermuisspecialist schrijft een ecologisch werkprotocol. Een zorgvuldige planning, met tijdbalk, wordt daarin uitgewerkt. Daarin staan de kwetsbare periodes van het betreffende grootoorvleermuis vermeld; werkzaamheden tijdens deze kwetsbare periodes zullen zoveel als mogelijk voorkomen worden.

Direct voor de sloop zal nogmaals een gebouwencheck worden verricht, zal worden gecheckt of er onverhoopt toch nog niet ergens vleermuizen in de te slopen schuur hangen. Tijdens de handmatige sloop van het schuurtje met verblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis tijdens een zeer koude periode, als er zeker geen vleermuizen aanwezig zijn) zal de ecooloog regelmatig op de bouwplaats aanwezig zijn en de knelpunten in de gaten houden. Tijdens de bouw zal de aanwezigheid van de ecooloog minder nodig zijn.

6.3.2 Ongeschikt maken huidige verblijfplaats

De tijdelijke verblijfplaats, het houten schuurtje, wordt tijdig, ruim voorafgaand aan de sloopactiviteiten ongeschikt gemaakt. De schuur wordt daarvoor eerst geheel leeggemaakt. Door voorafgaand aan de sloop van de schuur, waarin zich de oorspronkelijke tijdelijke verblijfplaats bevindt, deze ongeschikt te maken voor bewoning door vleermuizen, wordt voorkomen dat de verblijfplaats opnieuw bewoond wordt tijdens de uitvoering van de verdere sloop.

De schuur is goed van binnen te bekijken. Indien bij controle door een vleermuisdeskundige blijkt dat toch nog een vleermuis aanwezig is, zullen bij de inkruipopening "exclusion flaps" worden geplaatst. Door deze folie juist aan te brengen wordt bereikt dat de vleermuis er nog wel uit kan, maar niet meer er in. Door het dakje van het schuurtje daarna te openen zal er tocht ontstaan en kan er licht toetreden. De dag van de start van de sloopactiviteiten zal nogmaals gecontroleerd worden of er nog een vleermuis aanwezig is. Zo ja, dan zal met de sloop gewacht moeten worden om te voorkomen dat de dieren mogelijk gedood worden, totdat het dier uit zichzelf uit het schuurtje is verdwenen.

6.3.3 Aanbieden alternatieve verblijfplaatsen

Onmiddellijk nadat de aanwezigheid van de gewone grootoorvleermuis in het te slopen schuurtje was vastgesteld, zijn acht sterke, ruime, duurzame dikwandige vleermuiskasten met een flinke warmtebuffering (dus geen kleine, platte houten kastjes, die na 5 jaar verrot van de boom vallen) besteld en in twee groepjes van elk vier kasten in bomen vlakbij de gebouwen opgehangen.

De ANS-1 vleermuiskast is de ideale verblijfplaats voor vleermuizen voor bevestiging aan een boom of gevel. De kast is geschikt voor veel soorten waaronder dwergvleermuizen, grootoren, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis en franjestaart (zie ook de tabel 4, hierna). Welke soort de kast bezet is sterk afhankelijk van de soortenrijkdom ter plaatse én van de plek waar de kast wordt opgehangen. Deze kast is zeer geschikt als zomer- en paarverblijf. Door sommige soorten wordt hij ook als kraamverblijf benut. Ook in milde winters kan de kast als schuilplek dienen. Bij plaatsing in vochtige kelders en bunkers is de kast geschikt als winterverblijfplaats.

De ANS-4 Vleermuiskast is een vleermuiskast voor grote vleermuiskolonies en is geschikt voor het hele seizoen. Deze kast is met de ophangbeugel eenvoudig op te hangen aan bomen en gebouwen. De ANS-4 is een typische “bolle” kast voor grotere groepen vleermuizen. De kast is gemaakt van houtbeton. Dat zorgt niet alleen voor een hoge mate van duurzaamheid maar ook voor een voor vleermuizen geschikt microklimaat. Deze vleermuiskast is net als de andere producten van dit Poolse merk eenvoudig te openen en te reinigen.

De ANS-5 vleermuiskast is geschikt voor vleermuiskolonies gedurende het hele jaar. Deze kast is met de ophangbeugel eenvoudig op te hangen aan bomen. De ANS-5 is een typische bolle kast voor grotere groepen vleermuizen. De kast is gemaakt van houtbeton. Dat zorgt niet alleen voor een goed binnenklimaat, maar ook voor een hoge mate van duurzaamheid, zie Tabel 4.

TABEL 4: GESCHIKTHEID VLEERMUISKASTEN			
TYPE	PLAATSING KAST	SOORT VERBLIJFPLAATS	GESCHIKT VOOR
ANS-1	Aan bomen	Kraam-, zomer-, paar-, schuilverblijf	Ruige en gewone dwergvleermuizen Baard-, Brandt's- en watervleermuis Franjestaart, rosse vleermuis Gewone grootoorvleermuis
ANS-4	Aan bomen	Kraam-, zomer-, paar-, schuilverblijf	Ruige en gewone dwergvleermuizen Watervleermuis, franjestaart, rosse vleermuis Gewone grootoorvleermuis
ANS-5	Aan bomen	Kraam-, zomer-, paar-, schuilverblijf	Ruige en kleine dwergvleermuis Watervleermuis, rosse vleermuis Gewone grootoorvleermuis

Deze acht vleermuiskasten zijn in twee groepen van elk vier vleermuiskasten vlak bij elkaar op 4 meter hoogte aan stevige (niet te kappen) bomen opgehangen, met de inkruiopeningen gericht naar verschillende windrichtingen. Zo kunnen de vleermuizen kiezen uit verschillende kasten, al of niet op de warme of op de koele zijde, al of niet in of uit de wind hangend.

De kasten zijn op 24 augustus 2022 opgehangen.

6.3.7 Voor de zekerheid: verhangen westelijke cluster vleermuiskasten

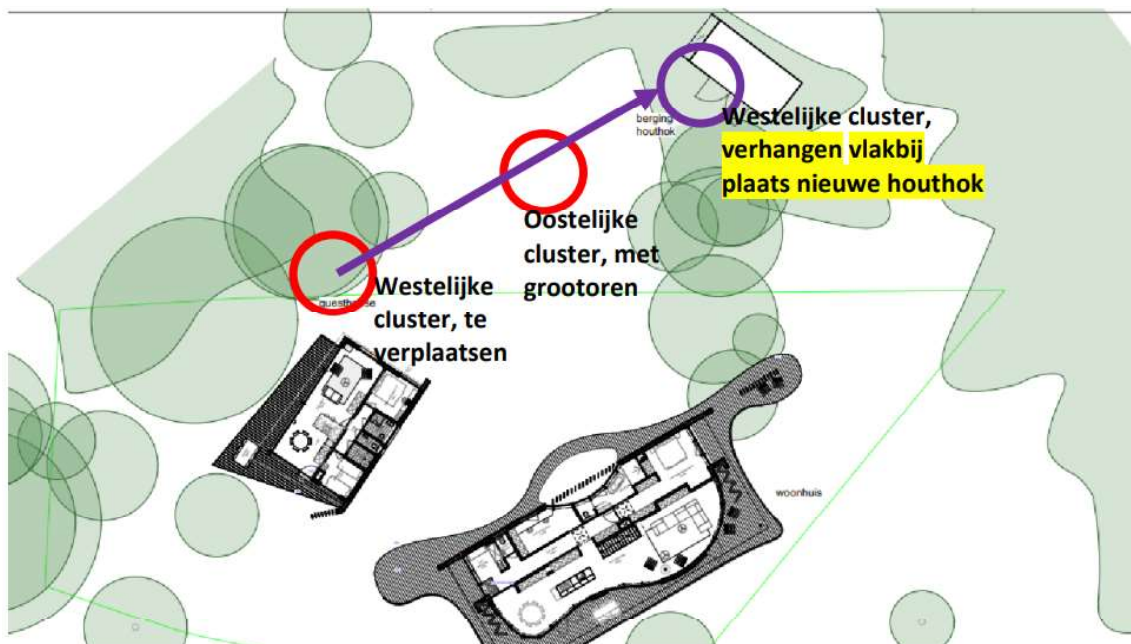
Omdat bij de sloop van de gebouwen trillingen en geluiden niet te voorkomen zijn, is het mogelijk dat de in de vleermuiskasten hangende grootoren verstoord kunnen worden. Als vleermuizen verblijven in de meest oostelijke cluster vleermuiskasten. Om het zekere voor het onzekere te nemen, zal het meest westelijke cluster vleermuiskasten tijdelijk worden verwijderd en een twintigtal meters achter (meer naar het oosten) het oostelijke cluster worden opgehangen. Dat is dan nagenoeg op de plaats waar de nieuwe berging het nieuwe houthok zal worden gebouwd, zie Figuur 17.

Mochten de vleermuizen inderdaad de omgeving te onrustig vinden, dan kunnen ze zich vestigen in de verhangen (westelijke) cluster.

6.4 Compenserende maatregelen

6.4.1 Aanbieden nog meer alternatieve verblijfplaatsen

Wellicht kunnen de twee clusters van vier opgehangen vleermuiskasten, hoe goed functionerend ook, gezien worden als een tijdelijke mitigerende maatregel. In de (met het te hergebruiken oude bouw hout) te bouwen berging houthok (rechtsboven op Figuur 17) zullen goede alternatieve permanente verblijfplaatsen worden gecreëerd. Deze functioneren dan als permanente compensatie.

Figuur 17: plaatsen twee clusters van elk vier vleermuiskasten, waarvan westelijke cluster (waar nog geen vleermuizen in zijn waargenomen) naar achter oostelijke cluster wordt verhangen, vlakbij plaats nieuwe houthok. Dit, om de vleermuizen de kans te geven een rustiger plek op te zoeken.

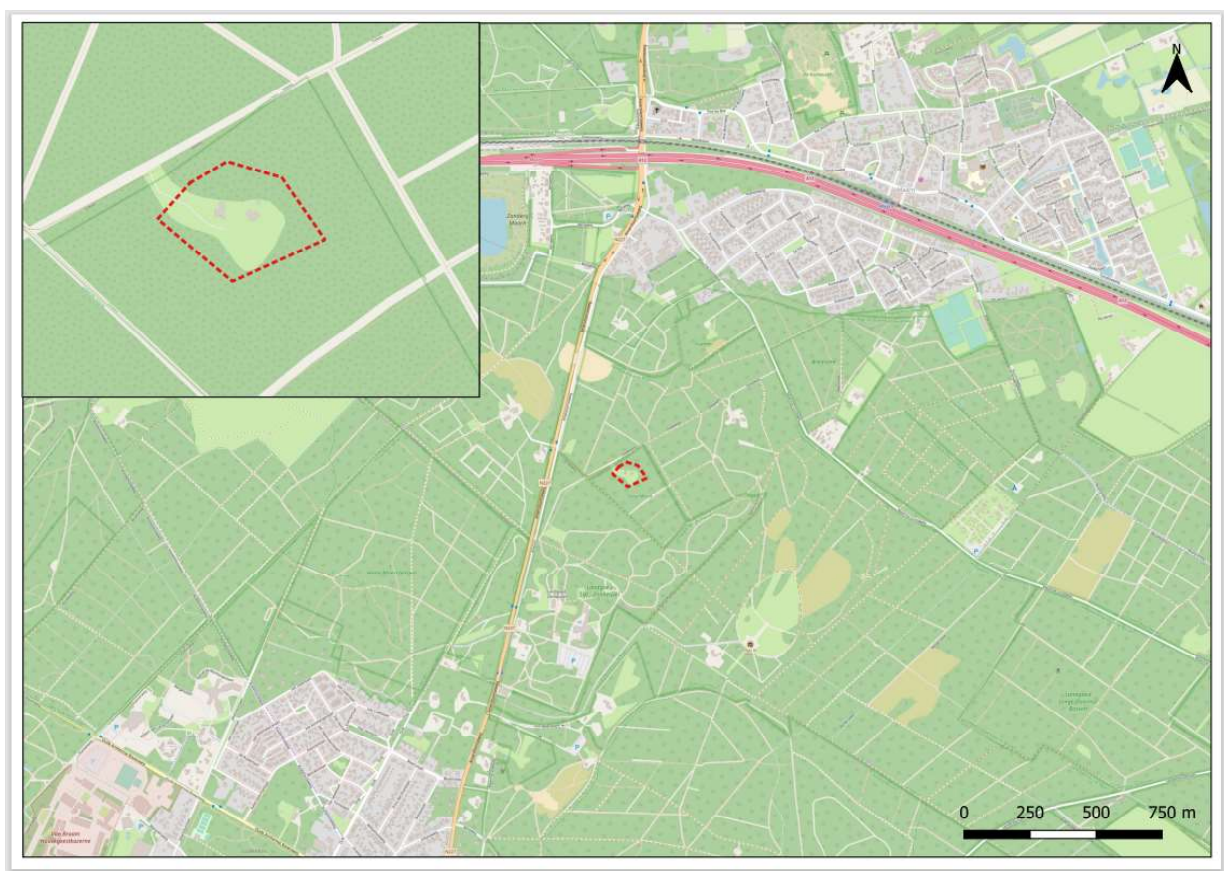
Er worden zowel goede wegkruiplekken als vrije hangplekken gerealiseerd. Gewone grootoorvleermuizen kruipen graag weg in nauwe ruimtes; daarvoor zullen in het houthok aan de achterste (donkere) houten wanden (goed bereikbaar voor rondvliegende grootoren) vier degelijke platte vleermuiskasten worden bevestigd, zodanig dat bosmuizen of katten er niet bij kunnen komen om de daar hangende dieren te bemachtigen.

Grootoren houden er soms ook van om vrij te hangen. Ook hierin zal voorzien worden. Van een donkere ruimte helemaal achterin het houthok zal het plafond worden vrijgehouden.

Er worden dus permanente verblijfplaatsen in het nieuwe houthok gerealiseerd, zowel in de vorm van goed toegankelijke wegkruiplekken, als in de vorm van vrije hangplekken.

Bijlage 3: Locatie plangebied

(Bron: Aangeleverde informatie door Ecologica op 1 juni 2023)

Bijlage 4: Locatie aangetroffen verblijfplaats

(Bron: "Activiteitenplan sloop schuurtje met grootoorvleermuis, Soria Mora" van mei 2023)

Figuur 12: onverwarmd schuurtje met tijdelijke verblijfplaats van gewone grootoorvleermuis (ster)